

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Ny Plan- og bygningslov med tilhørende forskrifter

Else Øvernes, KRD

Tema

- Krav om uavhengig kontroll og tilsyn i byggesaker
- Krav til produktdokumentasjon i ny teknisk forskrift
- Markedstilsyn og myndighetenes rolle

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Status – lov og forskrift

Uavhengig kontroll

Tilsyn

Status for byggesaksdelen

- Ot.prp. Nr. 45 (2007-2008)
overlevert Stortinget 4.04.08
- Kommunalkomiteén leverer sin
innstilling 26.02.09
- Behandling i Odelstinget 17.03.09
- Sanksjonert 8. mai 2009
- Forskrifter på høring forsommer
2009
- Ikrafttredelse?

Endringsloven innarbeides i hovedloven av 2008

- Lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen)
- Lov 8. mai 2009 nr. 27 om endringer i lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen)

Uavhengig kontroll

- Egenkontroll utgår som eget ansvarsområde
- Innføres krav om obligatorisk uavhengig kontroll av viktige og kritiske områder og oppgaver
- Kommunen får mulighet til å kreve uavhengig kontroll etter en konkret vurdering av lokale forhold
- Departementet får mulighet til å gi tidsavgrensede forskrifter om uavhengig kontroll av særskilte innsatsområder

Forts. uavhengig kontroll

- Hovedfunksjon: avdekke feil og på den måten bidra til økt kvalitet
- Uavhengighet i forhold til tiltaket som skal kontrolleres, ved å ikke ha deltatt i prosjekteringen eller utførelsen av tiltaket
- En annen juridisk enhet enn det foretaket som har ansvar for det området som skal kontrolleres
- Uten personlige eller økonomiske tilknytninger til de andre ansvarlige

Hvorfor nye regler?

- Egenkontrollen har ikke fungert som forutsatt
- Uavhengig kontroll forutsatt brukt i større utstrekning i 1997
- Muligheten for kommunene til å kreve uavhengig kontroll er der i dag, men blir praktisert som en unntaksregel

Tilsyn

- Kravet til tilsyn skjerpes
- Innføres krav om obligatorisk tilsyn
 - ved ulovligheter,
 - ved allerede gitte pålegg og
 - etter bestemte krav gitt i forskrift

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Krav til produkt dokumentasjon i ny teknisk forskrift

Innledning – forslag til Byggevareforordning

- Forslag til ny forordning om byggevarer lagt fram av Kommisjonen 23.05.08
- 24.04.09 - Europaparlamentets 1. gangsbehandling
- Neste steg er Rådets 1. gangsbehandling

Forts. Byggevareforordning

Forenklingen av byggevaredirektivet tar bl.a. sikte på å klarlegge og redusere administrative byrder gjennom større fleksibilitet i utformingen og anvendelsen av tekniske spesifikasjoner og mindre byrdefulle sertifiseringsregler

Forts. Byggevareforordning

- Forslaget er en revisjon av byggevaredirektivet
- Forslaget fastsetter betingelser for varer som inngår i bygge- og anleggsarbeider.
- Med forslaget innføres bæredyktighet som et nytt vesentlig krav.

Forts. Byggevareforordning

- Forslag innebærer tre mulige metoder å CE-merke etter
- Videre foreslås det å stramme inn reglene til de notifiserte organer, og det innføres krav om markedskontroll av byggevaremarkedet.
- Det foreslås også prosedyrer for hva medlemsstatene skal gjøre hvis de finner produkter som ikke lever opp til de regler fastsatt i forordningen.

Forts. Byggevareforordning

- Innstrammingene vedrørende de notifikerte organer og kravet om markedskontroll på byggevareområdet er foreslått innført for å sikre forbrukerne og styrke tilliten til CE-merket.
- Endelig foreslås det innført krav om opprettelse av produktkontaktpunkt for byggevarer.

Krav til produkt dokumentasjon

- Kravene til byggevarer fremgår av Byggevaredirektivet (89/106)
- Direktivet er implementert i TEK kap. V
- Gjeldende krav videreføres i revidert TEK
- Enkelte endringer som følge av "varepakken"

Byggevaredirektivet

- Totalharmoniseringsdirektiv, dvs det er ikke tillatt å vedta eller opprettholde bestemmelser som ikke er i samsvar med direktivet
- Totalharmoniseringsdirektiver inneholder to klausuler:
 1. Markedsføringsklausul, jf art 6 nr. 1, og
 2. Eksklusivitetsklausul, jf art 2 nr 1

Forts. Byggevaredirektivet

- Markedsføringsklausuler pålegger medlemsstatene en plikt til å tillate fri import og markedsføring av produkter som tilfredsstiller direktivet
- Eksklusivitetsklausuler pålegger statene plikt til å nekte salg av varer som ikke oppfyller direktivets krav

Forts. Byggevaredirektivet

- Byggevaredirektivet skiller seg ad fra andre ny-metode-direktiver:
- 6 vesentlige krav, mens øvrige har 2 (sikkerhet og helse)
- Harmoniserte standarder utarbeidet for spesifikke *produkttyper* er i utgangspunktet frivillig, men Byggevaredirektivet utgjør i denne sammenheng et unntak.
- Harmoniserte standarder for øvrig er frivillige. Må notifiseres for å bli bindende.

"Varepakken" og forholdet til byggevarer

- Formål: fremme handel, konkurranse og forbrukerbeskyttelse i det indre marked for varer
- "Varepakken" består av tre deler:
 1. Forordning om gjensidig godkjenning av varer (1.7.09)
 2. Forordning om akkreditering og markedstilsyn (1.1.10)
 3. Beslutning om felles rammer for markedsføring av produkter

Forts. "varepakken"

- "Varepakken" må gjennomføres i norsk rett.
- Revidert TEK inkorporerer flere av bestemmelsene i "varepakken"
- Av særlig interesse: forordning om gjensidig godkjenning av varer
- Forordningen gjelder for vareområder som ikke er harmonisert i EF-retten. Dette omfatter ca 25 % av alle varer som omsettes innen EU. Eksempler på ikke-harmoniserte varer er sykler, hagemøbler og enkelte byggevarer

Forts. "varepakken"

- Inneholder ensartede prosedyrer som må følges ved begrenset markedsadgang for varer som lovlig markedsføres i et annet EØS-land:
- skriftlig informere importøren om at man akter å anvende en teknisk regel;
- spesifisere den tekniske regel som beslutningen skal baseres på;

Forts. "varepakken"

- vise til tilstrekkelig teknisk eller vitenskaplig dokumentasjon - må vise at beslutningen er legitim i forhold til EØS-avtalen artikkel 13 eller tvingende grunner av allmenn interesse, samt at proporsjonalitetsprinsippet er oppfylt
- gi operatøren anledning til å komme med kommentarer innen 20 virkedager før et vedtak blir truffet;

Forts. "varepakken"

- ta tilbørlig hensyn til disse kommentarene i begrunnelsen for vedtaket; og
- gi operatøren beskjed om det endelige vedtaket og hvordan vedtaket kan påklages.
- Prosedyrene samsvarer i det alt vesentligste med kravene som følger av forvaltningsloven

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Markedstilsyn

Markedstilsyn

- BE er tilsynsmyndighet for byggevarer
- Kommunal- og regionaldepartementet er klageinstans
- Departementet har så langt hatt én klagesak til behandling
- Reglene om markedstilsyn videreføres i det vesentligste uendret

"Varepakken" og forholdet til markedstilsyn

- "Varepakken": Forordning om akkreditering og markedstilsyn
- Forordningen gjelder for det harmoniserte vareområdet
- Inneholder regler for organisering og utøvelse av akkreditering, regler for markedskontroll og kontroll med produkter fra tredjeland og regler om CE-merket

Forts.

- For å sikre lik og effektiv håndheving av produktdirektivene i EØS, innføres det minimumskrav til organisering av markedskontrollen nasjonalt og krav til deltakelse i administrativt samarbeid, herunder utveksling av informasjon mellom EØS-landene.
- Formålet er bedre kontroll med produkter og produsenter, herunder informasjonsutveksling og administrativt samarbeid mellom markedskontrollmyndighetene

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Akkreditering

Akkreditering

Akkreditering:

- Det skal være ett nasjonalt akkrediteringsorgan
- Oppgavene skal klart være adskilt fra andre myndighetsoppgaver
- Operere på "not for profit"- basis
- Skal ikke konkurrere med tekniske kontrollorgan eller akkrediteringsorganer i andre land.
- **Konsekvens for TEK:** Innføres krav om at TKO skal være akkreditert.

Forts.

- Hva med utpeking av TKO uten å være akkreditert ?
- Fortsatt mulig under forutsetning av at utpekende myndighet kan dokumentere at kontrollorganet innehar kompetanse og rutiner tilsvarende det som er nødvendig for å bli akkreditert av nasjonalt akkrediteringsorgan.
- Må i så fall informere Kommisjonen om avgjørelsen
- Kommisjonen kan være uenige i vurderingen